

Výzkumný projekt

Základní otázky

- co je výzkumný projekt?
 - co chceme zkoumat? (výzkumná otázka)
 - proč je to důležité a co už víme? (východiska a zdroje)
 - jak to budeme zkoumat (metoda)

- proč výzkumný projekt?

- ideový a technický plán výzkumu

Struktura výzkumného projektu

- ▣ název (+příp. anotace)
- ▣ úvod - východiska
- ▣ výzkumný cíl / výzkumné otázky / hypotézy
- ▣ metoda
 - ▣ sběr dat – nástroje a výzkumný soubor, procedura
 - ▣ zpracování dat
- ▣ diskuse (omezení výzkumu, etické aspekty)
- ▣ časový plán, rozpočet
- ▣ seznam zdrojů

Název

- o čem je náš výzkum?
- srozumitelný a výstižný
 - ne moc obecný
 - ne zbytečně dlouhý
- často 2 části – obecná a specifikace
- někdy následován anotací/abstraktem

Východiska

- teoretický rámec projektu – nejdůležitější koncepty, teorie, principy, pojmy... - soubor dosavadního poznání o tématu
 - někdy pojato z historického hlediska
 - není nutné (a většinou ani možné) v projektu zpracovat vše podrobně
 - podstatou je prokázat znalost problematiky a odkázat na relevantní zdroje
- východiska ústí ve výzkumnou otázku/y – případně jí začínají

Výzkumná otázka

- určuje jak podobu východisek, tak části Metoda
- postupně zpřesňována
- ve formě otázek nebo deklarace cíle
- volba výzkumné otázky
 - nevolit již jasně odpovězené (ani pro DP)
 - jednodušší je volba v rámci aktuálně zkoumaného tématu – hodně zdrojů, přehledové studie

Hypotézy

- podle typu výzkumu
- hypotézy ve formě výroků – odpovědi na výzkumné otázky
 - odpovědi předpokládané na základě teoretických východisek, nikoli intuitivně
- v přítomném čase (odpovědi vztahujeme k populaci, nikoli na náš konkrétní výzkumný soubor)
- obvykle se neuvádějí nulové hypotézy

Metoda

- obecný metodologický přístup i podrobný technický plán
- členění podle konkrétního přístupu
- metoda musí sloužit výzkumné otázce, ne naopak!
- popsat postup operacionalizace
- zdůvodněný výběr metody – ne nahodile, musí odpovídat teoretickým východiskům

Sběr dat

- nástroje, populace/soubor, procedura
- nástroje - přesný a konkrétní popis nástrojů a procedur
- populace/soubor
 - vymežit populaci, kritéria inkluze/exkluze
 - velikost výzkumného souboru - zdůvodněná
 - způsob výběru – zajištění reprezentativnosti
- procedura – postup sběru dat, pořadí nástrojů, podmínky

Zpracování dat

- postupy
 - skórování
 - kódování
 - statistické analýzy kvantitativních dat – stručně, ale konkrétně

- postup analýzy kvalitativních dat

Diskuse

- v projektu nejde o diskusi výsledků
- potencionální přínos výzkumu
- faktory, které potencionálně mohou ovlivnit validitu našeho výzkumu (interní i externí)
- tyto úvahy možno uvést také postupně na příslušných místech projektu (např. přínos výzkumu v sekci Výzkumná otázka, faktory validity – např. postupy znáhodnění/vyrovnání výzkumných skupin, údaje o reliabilitě a validitě nástrojů v sekci Metoda)
- zamyslet se i nad etickými aspekty výzkumného projektu – opět buď v diskusi nebo v příslušném oddíle (např. Soubor)

Etické aspekty výzkumu

- kompetence výzkumníka – nástroje; možná dvojí role
- informovaný souhlas, klamání, odměny...
- možná rizika pro účastníky (včetně výzkumníka)
- důvěrnost informací, anonymita, využití dat
- politicky korektní výrazy – účastníci vs. zkoumané osoby/subjekty (doporučení APA)

Časový plán, rozpočet

- odhad, kolik jednotlivé fáze výzkumu a úkoly zaberou času
- neověřené metody – nutno počítat s pilotáží nástrojů
- u klinické populace souhlas etické komise

Seznam zdrojů

- neuvádíme všechny, které jsme při studiu literatury prošli - jen ty vybrané, na které v projektu skutečně odkazujeme
 - tj. ty nejdůležitější, nejvlivnější v dané oblasti výzkumu
 - nejrelevantnější k tématu
 - aktuální
- jednotný formát – podle zvolené citační normy, např.
 - APA
 - citační norma ČSN ISO 690:2011 (www.citace.com)

Přílohy

- návrhy metod
- informovaný souhlas
- vzor dopisu na nábor účastníků

atd...

Časté chyby v projektu

- příliš obecný název projektu
- nerozpracovaná východiska projektu – výzkumná otázka málo zakotvená (či působící zcela nahodile)
- nepodložené hypotézy
- nezdůvodněná metoda – vzhledem k výzkumné otázce
- metoda málo konkrétní (buď opomenutím nebo nedostatečně promyšlená)
- odkazy (podle citačního manuálu – nejen seznam zdrojů, ale i odkazy v textu!)

Doplňující materiály

- příklad výzkumného projektu v kvantitativním výzkumu
- odkazy k výzkumným projektům v kvalitativním výzkumu

Výzkumný projekt ke zkoušce z Metodologie psychologie II

- větší důraz na ideový než technický plán
- důležité
 - **kvalitní zpracování teoretických východisek**
 - práce se zdroji
 - metoda odpovídající výzkumné otázce
- max. rozsah 10 normostran
- termín odevzdání – konec podzimního semestru

Kritéria hodnocení

- východiska
 - přehled současných, relevantních poznatků
 - východiska jasně a srozumitelně strukturována

- výzkumná otázka
 - vyplývá z teoretických východisek
 - jasně vymezená
 - jsou uvedeny hypotézy (pokud to odpovídá typu výzkumu)

- metoda
 - přiměřená výzkumné otázce
 - konkrétně popsáný postup výzkumu, včetně etických aspektů a zdrojů ohrožení validity výzkumu

- zdroje
 - správně odkazovány podle citační normy

Část výzkumného projektu ke kolokviu z Metodologie psychologie I

- zpracování teoretických východisek, výzkumné otázky a hypotéz (+ seznam zdrojů)
- rozsah 3-7 normostran
- termín odevzdání – 25. dubna 2014
- práce bude hodnocena 0-5 body, minimální počet bodů pro připuštění k závěrečnému kolokviálnímu testu jsou 3 body

Proč a jak východiska zpracovat?

- založena na přehledu poznatků (literature review)
- účel přehledu poznatků (McMillan and Schumacher, 1984)
 - vymezit problém
 - zasadit náš výzkum do kontextu již provedených výzkumů
 - vyhnout se nezáměrné replikaci předchozích studií
 - dobře zvolit metodu a nástroje
 - vztáhnout svoje výsledky k předchozím zjištěním a navrhnout možnosti dalšího výzkumu

Jak východiska zpracovat?

- vyhledávání zdrojů – podle klíčových slov, odkazů v už vyhledaných zdrojích...
 - knihovny
 - časopisecké databáze (EBSCO, PROQUEST atd.) – vyhledávání pomocí služby Discovery
 - Google Scholar
- dobré vymezení klíčových slov (vyhledávaných termínů)
- nalezené poznatky dobře strukturovat
 - nejprve pro sebe (např. mentální mapa)
 - pak se zřetelem k účelu východisek

Příklad mentální mapy

